

ליקוטים וסיפורים נפלאים - וירא

מבאר רש"י "ידעתיו" לשון חיבה. ולמה ידעתיו, זאת משום שנאמר בו "למען אשר יצוה" לפי שהוא מצוה את בניו לשמור את דרכי.

הסביר ה'חפץ חיים' זי"ע מה היא "דרך ה'". ישנן שתי דרכים לפנינו: האחת, "דרך ה'" שהיא דרך התורה הקדושה ומצוותיה. ויש עוד דרך אחרת, ובעוונותינו הרבים היא היפך דרך התורה, ולצערנו רוב הציבור לא הולך בדרך התורה.

מה היא "דרך ה'" במשל, ידוע לכל כי ברוסיה יש מקומות רבים שמכוסים ביערות עד גדולים מאוד, ובמשך כל השנה ליערות אלו אין שום גישה, כיון שהנהרות שמסביב ליערות אלו מלאים במים ואין אליהם כל דרך גישה בעגלה או ברכב.

אמנם בחורף הרוסי הקר כל המים קופאים ואז האיכרים מנצלים את העיתוי הזה ובאים מכל הסביבה, עוברים בעגלותיהם על מי הנהרות הקפואים, כורתים את העצים מהיערות, ומשם מעבירים אותם לכל המקומות בעולם.

הנה אירע מקרה בקבוצת איכרים רוסיים גויים שסיימו את מלאכתם בכריתת העצים, ורצו כבר לחזור לביתם, החלו לעשות את דרכם חזרה למקומם.

בדרך, לפנות ערב, עצרו לחנייה בפונדק קטן על אם הדרך. נכנסו פנימה, וכיון שססף לא חסר להם, וגוי כשיש לו כסף מה הוא עושה אתו, דבר ראשון קונה הרבה משקה של "יש חריף ומחמם, ושותה לשכרה. כך גם הם עשו.

תוך כדי שתייתם נפלו שם על המיטות מתגוללים בשכרותם ונרדמו עד מהרה. והנה באמצע הלילה מתעורר אחד מהם משנתו העמוקה ואמר לעצמו: הרי יש לפנינו עוד כמה מאות קילומטרים לנסוע עד מחוז חפצינו, אצא לי כבר עכשיו לדרך. אמר ועשה. אסר את סוסיו למזחלה, עלה עליה והתחיל לנסוע. כיון שבלילה ירד הרבה שלג וכיסה את כל הדרכים אי אפשר היה להבחין היכן היא דרך המלך. אמנם לסוסים יש חוש ריח מפותח והם מרחרחים את כוון הנסיעה הרצוי, אולם לגוי השיכור לא הייתה סבלנות וכאשר ראה שהסוסים הולכים לאט ועוצרים, ושוב הולכים ועוצרים, קצף והתחיל להצליף בהם בשוטו הארוך והשורק. נכנעו הסוסים למכותיו והלכו כפי שהנהיגם בעליהם השיכור.

בבוקר התעוררו שאר האיכרים שבפונדק ובקשו לצאת לדרכם אולם ראו כי השלג עדיין מכסה את כל היקום ואין איש יודע את דרכו בשלג. לפתע הבחינו על הרצפה בעקבות ובסימני דרך רבים של טביעות פרסות סוסים. אהה, שמחו הגויים הנה מישהו כבר הלך כאן הלילה, וסימן שזו הדרך המובילה אל העיר. יצאו האיכרים לדרכם תוך כדי שהם מצליפים בסוסים כדי שיחישו צעדיהם בעקבות קודמיהם. כך נסעו כל האיכרים ותעו ביער העבות, והכל בגלל אותו גוי שיכור ראשון. ומי יודע לאן הם גיעו.

כך נראית דרך שסוללים לעצמם כמה שיכורים.

זה הביאור בעניינינו סיים ה'חפץ חיים' ישנן שתי דרכים, "דרך התורה" בה צעד אברהם אבינו "כי ידעתיו למען אשר יצוה את

"והוא יושב פתח האוהל כחום היום" (יה, א)

חז"ל דרשו שבאותו היום הוציא הקדוש ברוך הוא חמה מנרתיקה והקדיד את העולם. כי יש נרתיק לחמה כדי למתן את חומה, ככתוב "לשמש שם אוהל בהם". וכתב הרב "קרן לדוד" זצ"ל שלמדו זאת מן הפסוק: "והוא", אברהם אבינו עליו השלום, "יושב פתח האוהל", יצא ממחסה האהל אל פתחו, "כחום היום", כמו שחום היום יצא מאהלו, היינו יציאת חמה מנרתיקה ללהט את העולם כדי שלא יבואו אנשים להטריח את הצדיק! (מעייין השבוע)

"ושרה שמעת פתח האהל והוא אחריו" (יה, י)

כתוב במדרש "והוא אחריו" זה ישמעאל מפני היחוד, שישמעאל נכנס לאהל אחר המלאך כדי שלא יהיה איסור יחוד עם שרה. וצריך ביאור, וכי ישמעאל היה כזה צדיק ששמר על שרה מפני היחוד. אלא כתוב בגמרא שחנה אמרה שתלך ותסתיר בפני אלקנה בעלה, והוא יקח אותה למשכן להשקותה מי סוטה, והרי כתוב שאם לא חטאה "ונקתה ונזרעה זרע", אם כן תזכה לזרע. וזה יש לומר הייתה כוונת ישמעאל, הוא חשש שמא תסתיר שרה בפני אברהם, ואברהם ישקה אותה במי סוטה, וכיון שלא חטאה באמת תזכה לברכה "ונזרעה זרע", וישמעאל לא רצה שיהיו לאברהם עוד בן, לכן נכנס יחד עם המלאך כדי שלא יהא חשש סתירה ולא יוכלו להשקותה מי סוטה. (פנינים יקרים)

"ויאמר ה' אל אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנתי היפלא מה' דבר... " (יה, יג-יד)

לכאורה צריך ביאור מדוע האריך הכתוב במעשה זה שנראה כגנותה של אותה צדקנית, ומדוע האריכה תורה בכל הוויכוח שבין אברהם לשרה אם צחקה או לאו. מבאר ה'חפץ חיים' זי"ע (מכתבי החפץ חיים, כ), שהרי 'מעשה אבות סימן לבנים' וכל אשר אירע להם יארע גם לנו דור עקבתא דמשיחא, אשר רבים יאמרו איך יתכן שפתאום יבוא משיח צדקנו ויגאלנו, ויהיו צוחקים בקרבם לאמר לא ייתכן כדבר הזה, לזה האריכה תורה במעשה של שרה שנדע שיש לקב"ה תרעומת על הנהגה כזאת, כי 'היפלא מה' דבר' - הרי בכל רגע ורגע בידו להחיש לנו גואל צדק לגאלנו מגלות המר, ובין רגע יתהפך לנו הכל לאורה לטובה ולברכה. (באר הפרשה)

"כי ידעתיו למען אשר יצוה

את בניו ואת ביתו אחריו
ושמרו דרך ה' לעשות
צדקה ומשפט" (יה, יט)

לעיי"נ

הרה"צ ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - וירא

הרב יוסף חיימוב ממחיש את הדברים בצורה נפלאה ע"י מעשה באדם שהיה לו פרדס הדור, נאה ורחב ידיים ופירותיו היו משובחים ביותר. בתוך הפרדס הקים ארמון יפה כדי שיוכל לשבת בו וליהנות מן האוויר הצח וממראה פירותיו היפים והטובים.

בעת שישב בארמונו והשקיף דרך החלון במראה העצים היפים שבגן רואה הוא לפתע שדרך פרצה שבגדר הפרדס חדר ונכנס אדם, נתקרב ובא לאחד העצים והחל לקטוף פירותיו ולשים בכליו.

המתין בעל הפרדס, שתק ולא אמר כלום. לאחר שעה קלה שמע שהגנב אומר לעצמו: "למה עלי להתייגע ולקטוף כל פרי ופרי לחוד? הרי מוטב שאתלוש בבת-אחד את הענף על כל פירותיו!" מיד החל תולש ענפים מלאים פירות ומערימם לערימה. דבר זה העלה את חמתו של בעל הפרדס אך עדיין שתק ולא אמר כלום.

כעבור רגעים אחדים שמע שוב את קולו של הגנב משיח עם עצמו: "שוטה אני! למה עלי להתייגע בתלישת ענפים בודדים? מוטב שאעקור את העץ כולו ואקחנו עמי!"

מיד הסמיך עשייה לאמירה וקם לעקור את העץ שעל ידו. לא שלט בעל הפרדס ברוחו, רץ ובא אל הגנב, תפשו בבגדו והרעים עליו קולו: "אי ריקא שכמותך! רשע מרושע! מילא בשעה שראיתך נכנס לפרדס וקוטף פירות, חשבתי שרק רעבונך אתה רוצה לשבור ולא דנתך לכף חובה. אמנם בעת שהתחלת לשבור את הענפים - חרה בך אפי. אולם הבלגתי על

כעסי ושתקתי. ברם עתה, כשהתחלת לעקור את העצים בפרדסי ולהשחיתם - על מעשה רשע שכזה שוב לא אסלח לך ולא ארפה ממך עד אשר אכלה בך את כל חמתי!" יש רשעים הסרים מדרך ה' ובדרכיו לא יאבו הלוך. אמנם תחילה אינם אלא פורצים את הגדרות ואת הסייגים שגדרו הז"ל ובעיקרי תורה, שהם נטיעות הכרם - עדין אינם נוגעים.

ברם, כשהם רואים כי אין איש קם כנגדם להתריע על מעשיהם, יגבה ליבם והרי הם שולחים ידם בענפים, לשברם ולהשחיתם - הם עוברים על לאוויז מפורשים, אינם מניחים תפלין, אוכלים נבלות וטריפות וכיו"ב. אולם משנעשה ליבם גס בעבירות, הרי הם מתחילים לקצץ בנטיעות ממש ועוקרים עיקרי תורה, מחללים כל קודש ורומסים ברגל גאוה כל קדשי היהדות.

מעשים כאלה וודאי וודאי שלא יוכל ה' יתברך, בעל הכרם, נותן התורה, לראות ולהתעלם. הקב"ה יפרע מרשעים אלה בכל חומרת הדין ויתבע מהם עלבונה של תורה. (אור דניאל)

בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט". ויש עוד דרך, היפך דרכה של תורה, דרכם של הרשעים הכופרים זו דרך של שיכורים, ומי יודע לאן יגיעו. ודאי יתעו בדרכם ואחריתם מרה. (פריו מתוק)

"אולי יש חמישים צדיקים בתוך העיר" (יה, כד)

רבי ברוך מגרליץ, שהיה ידוע בלשונו החדה והשנונה, השתתף פעם באסיפה ציבורית שהתכנסה בעיר לנצוט, אולם עקב חילוקי הדעות והויכוחים בין הרבנים המשתתפים ונושאי כליהם, התפזרה האספה ללא החלטות. כשנשאל רבי ברוך לאחר מכן על התרשמותו מהאספה, אמר בחריפות: "פעם שמעתי מלמד תינוקות מספר לתלמידיו את פרשת וירא, וכשהגיע לפסוק שאמר אברהם אבינו "אולי יש חמישים צדיקים בתוך העיר" הסביר, שהטענה הייתה כך. גם אם יש חמישים צדיקים בתוך העיר, לא צריך להחריב את העיר כולה בגללם..."

"ויען אברהם... אולי יחסרון חמישים הצדיקים חמשה התשחית בחמשה את כל העיר ויאמר לא אשחית אם אמצא שם ארבעים וחמשה" (יה, כח)

הרה"ק בעל האמרי חיים מויז'ניץ זי"ע אמר כאן הסבר אופייני ומיוחד לו: "חמשה" אותיות "שמחה", אברהם אבינו עליו השלום שאל את הקב"ה, אם יהיו חמישים צדיקים בעיר, אלא שתחסר להם מידת השמחה, התשחית? על כך השיב לו הקב"ה, על "שמחה" אינני מוותר, גם אם יהיו שם ארבעים צדיקים לא אשחית, אבל בתנאי שיהיו בהם ו"חמשה" שתהיה בהם מידת השמחה...

"וה' המטיר על סדם ועל עמורה גפרית ואש מאת ה' מן השמים" (יט, כד)

הקב"ה העניש את סדום ועמורה בעונש חמור במיוחד בהמטרת גופרית ואש מן השמים, עונש זה הגיע אליהם בגלל מעשיהם החמורים. עבירות מסוג זה אינן נעשות בבת אחת, אלא טיפין טיפין. תחילה פורץ האדם גדר קטן, אך כאשר הוא נכנס לשדה הוא הורס ומשחית.

ליקוטים וסיפורים נפלאים - וירא

"קח נא את בנך את יחידך" (כב, ב)

רבינו האור החיים הקדוש מביא את דברי המדרש, שכשציווה הקדוש ברוך הוא לאברהם לעקוד את יצחק, חשב אברהם איך לספר זאת לשרה אשתו שהיא תסכים לשלוח את יצחק. וזה לשון המדרש (תנחומא וירא כב): 'אמר אברהם מה אעשה? אם אגלה לשרה, נשים דעתן קלה עליהן בדבר קטן, כל שכן בדבר גדול כזה. ואם לא אגלה לה ואקח אותה ממנה בעת שלא תראה אותה, תהרוג את עצמה. מה עשה? אמר לשרה תתקני לנו מאכל ומשתה ונאכל ונשתה'.

אמרה לו: מה היום מיומיים ומה טיבה של שמחה זו? אמר לה: זקנים כמותינו נולד להם בן בזקנותם כדאי לאכול ולשתות ולשמח, הלכה ותקנה המאכל. כשהיו בתוך המאכל אמר לה, את יודעת כשאני בן ג' שנים הכרתי את בוראי, והנער הזה גדול ולא נחנך, ויש מקום אחד רחוק ממנו מעט ששם מחנכין את הנערים אקחנו ואחנכנו שם, אמרה לו 'לך לשלום'.

לפי זה מפרש רבינו הקדוש את הפסוק 'קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת', ולכאורה הרי 'נא' הוא לשון בקשה, וכי היה הקדוש ברוך הוא צריך 'לבקש' מאברהם אבינו שיסכים לעשות זאת? אלא הכוונה, שיבקש משרה שתסכים להוליך אתו. נמצאנו למדים: גם כשאתה רוצה לעשות מצווה גדולה ועצומה של מסירות נפש, אל תפגע בדרך באנשים אחרים, אלא תהיה בן אדם. כמו אברהם שהתחשב ברגשות אשתו ועשה המצווה בצורה חכמה, ולא היה נטול רגש מהתלהבותו במצווה הגדולה.

"את שני נעריי" (כב, ג)

וברש"י שאין אדם חשוב רשאי לצאת לדרך בלא ב' אנשים וכו'. שאלו את הרה"ק המהר"ד מבעלזא זצ"ל: מדוע כשהיה אדמו"ר צעיר היו לו שלשה גבאים, ועכשיו לעת זקנותו, כשהוא אדמו"ר גדול ומפורסם בכל רחבי תבל, אין לו אלא גבאי אחד? השיב הרבי: "כשהייתי צעיר, היה לי הרבה כח ויכולתי לשרת שלשה אנשים, לעת זקנה בקושי אני מסוגל לשרת אחד...."

"וישכם אברהם בבוקר ויחבוש את חמורו" (כב, ג)

ידוע הוא שהתחומים שבין השעות היום והלילה היו ללא גבול אצל הרה"ק בעל ה'ויזאל משה' מסאטמר ז"ע, ההכנות לתפילה מתוך היטהרות בסילודין נמשכו שעות ארוכות.

חסיד ישיש מצפת, שעוד נסע אל הרה"ק בעל ה'דברי חיים' מצאנו זי"ע בשעתו, ניגש בעת רצון אל הרבי, ושאל, מה טעם מתפלל הרב שחרית בשעה כה מאוחרת, הלא חכמינו ז"ל דרשו מה שדרשו מפסוק "וישכם אברהם בבוקר". השיבו הרבי מינייה וביה בחיך, ומנין לכם, כמה התמהמה אברהם אבינו ב"ויחבוש את חמורו"...

"ויאמר אברהם אל נעריי שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם" (כב ה)

הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימינוב זי"ע (דבש השדה אות עג) היה מבאר סדר וגודל הניסיון שהיה לאברהם אבינו, כי ידוע ממדרשי חז"ל גודל המניעות שהעמיד לו השטן בכל כוחו בכדי שלא יעקוד את יצחק בנו כי לא לחנם המצווה הזאת עומדת לנו מאז ועד עתה לדורות עולם, וכאשר ראה שמעשי ידיו לא צלחו, והנה אברהם אבינו מוכן ומזומן לשחוט את בנו בשמחה גדולה ואינו פונה למניעותיו, מיד בא לפניו בדמות איש כשר וצדיק וחסיד, ושאלו, ר' אברהם, לאן פניך מועדות. ענהו אברהם אבינו שהוא הולך לשחוט את בנו במצוות הבורא, השיב לו השטן אשריך ר' אברהם שהנך מקיים רצון בוראך בשמחה, אבל ספר נא לי ידידי מנין ידעת שכך הוא רצון הבורא - שתשחט את בנך, ענהו אברהם, כי הקב"ה בכבודו ובעצמו אמר לי 'והעלהו שם לעולה'. אז

ענה לו הרב שטיינמן, האמת היא שהתורה מתוקה מדבש, אם אדם יאכל דבש ויאמר שזה לא מתוק, ברור שהבעה היא באדם ולא בדבש, א"כ זה שהתורה לא ערבה לחיך, הבעיה היא בך ולא חלילה בתורה. מסביר השפת אמת, זה שאומרים 'ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו' שהרי אם נתן לנו את התורה, ולא נתן לנו את חיי העולם, לא היינו מגיעים לטעום את טעמה המתוק של התורה.
(מהימנותא חודש סיון - ספינקא)

אמר לו האיש הנ"ל, אשריך ר' אברהם שזכית לדבר גדול שעדיין לא זכה לכך כמעט מעולם קרוץ מחומר שידבר אליו הקב"ה בכבודו ובעצמו, עכ"ז אגלה לך מה ששמעתי וקבלתי מרבותי שכל זמן שעדיין לא ניקה אדם מכל עוון ואשמה ועדיין לא תיקן את חטאת נעוריו, אפשר שיתבלבל על ידי כוחות הטומאה עד שידמה את עצמו כאילו הקב"ה מדבר עמו ובאמת אין בזה כל ממש, וכאשר שמע זאת אברהם עמד בחרדה גדולה, כי לגודל ענוותנותו חשש לדבריו שלא היה בעיני עצמו צדיק כלל וכלל. אך מיד יישב את עצמו 'ויאמר אברהם אל נעריי' שזעק לעבר חטאות הנעורים 'שבו לכם פה עם החמור' הישארו כאן עם החומריות שלי, לעת עתה לא אשים לב אליכם אלא 'ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה' אפנה עם הנער לעשות רצון הבורא, ורק לאחמ"כ 'ונשובה אליכם' - לאחר מכן נשוב בתשובה שלימה על העוונות, אך כעת לא אתן ליצר למנוע אותי מלקיים רצון יוצרי וקוני.

(באר הפרשה)

ליקוטים וסיפורים נפלאים - וירא

מדרבנו, רשאי הוא להיכנס ולבקר את האסירים".
בסיפור זה יובן, מדוע לאחר התגלות המלאך לראשונה, כשהורה לחוס על יצחק ולא לשלוח בו יד, נעלם המלאך ולא בירכו. רק לאחר שהקריב את האיל בא המלאך שנית ובירכו בשם ה': "כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אויביו. והתברכו בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקולי".

והעניין, שעצם מעשה העקדה אינו מוכיח בשלמות את גודל צדקת אברהם אבינו. ייתכן שמרוב פחד עשה מה שעשה, שהיה ירא לנפשו שאם ימרה את רצון הבורא הרי בידו להמית ולהחיות, ויוכל לגזור מיתה עליו ועל בנו יחדיו.

ברם, אילו היה עושה את מעשה העקדה מתוך פחד ויראה גרידא, אזי בשמעו את בשורת המלאך "אל תשלח ידך אל הנער" שמח היה להיפטר מהניסיון, מתיר היה את אסורי בנו וממהר לשוב לביתו. אבל הוא לא כן עשה, אלא טרח לחפש איל להקריבו, שלא לרדת מן ההר ללא קרבן. והאיל נאחז בסבך בקרניו, ואברהם אבינו טרח להבקיע אליו דרך ולשחררו, להשיגו להקריבו. הייתה זו הוכחה ניצחת שלא עבד אברהם אבינו את הבורא יתברך אלא מרוב אהבה וכל מעשיו לשם שמים בלבד. כיון שכך, התגלה אליו המלאך שנית ובירכו בברכות שמים מעל. משל למה הדבר דומה? רופא הבדוק אם אדם בריא, אינו שואל האם הוא אוכל, בוודאי אכל, שאילו לא אכל היה מת. שואל הוא האם הוא אוכל בתיאבון, שהתיאבון מעיד על בריאות וחוסן גופניים. והתשוקה לקיום מצוות, ה"תיאבון" להן, מוכיחה שהאדם בריא וחוסן מבחינה רוחנית. (מעין השבוע)

"ויאמר בי נשבעתי...ולא השכת את בנך את יחידך" (כב, טז)

הקב"ה מצווה על אברהם לשחוט את בנו. האם יכול היה אברהם שלא לשחוט? אז מה הגדלות המיוחדת במעשה העקדה? התשובה, עפ"י המדרש בויקרא כ"ט: "בי נשבעתי". מה היה צורך בשבועה? עמד אברהם לפני ה' ואמר: כשציווית עלי לשחוט את יצחק, היה בליבי להשיבך, הרי הבטחת לי כי ביצחק יקרא לך זרע! אז איך עכשיו אתה אומר לי לעלות אותו לעולה? אלא, כשם שהייתי יכול להשיבך וכבשתי את יצרי והייתי כחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו, כך, כשהיו בניו של יצחק חוטאים, תהא מזכיר להם עקדת יצחק ועמוד מכיסא דין לכיסא רחמים".

אנחנו מוכנים לעשות הרבה דברים ולסבול הרבה דברים. אבל לפחות שתינתן לנו "זכות התגובה"... להגיב איזושהי תגובה. לפחות שחברי ידע שהוא לא נהג בצדק, אברהם אבינו, בכל הניסיונות יכול היה לומר: אני עושה כדבריך, אבל יש לי רק שאלה: אמרת לי "לך-לך" והבטחת עושר וכבוד והנה פתאום רעב ראשון בעולם. אמרת שביצחק יקרא זרע והנה אתה מצווה לשחוט. אני רק שואל. אבל אברהם לא אומר מילה! ועל זה אנו חיים עד היום, על השתיקה הרועשת של אבותינו הקדושים. "לך דומיה תהילה" (תהילים סה, ב).

"עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה" (כב, יב)

רבינו אליהו לאפ"ן זצ"ל מסביר את ניסיון העקדה כך: רש"י אומר על הפסוק "ואת הנפש אשר עשו בחרן" (יב, ה) שאברהם אבינו היה מגייר את האנשים ושרה את הנשים.
כיצד היה מגייר? היה מסביר לגויים, תראו איך אתם מעבירים את בניכם למולך! שורפים את הילדים הרכים למען עבודה זרה. ואילו תורת הבורא היא הפוכה: קדושת החיים ודרכיה דרכי נועם וכו', הגויים היו משתכנעים וחוזרים בתשובה.
והנה, מצווה עליו ה' לשחוט את בנו! בדיוק כמו הגויים.

פוגש השטן את אברהם (בכמה דמויות. כאן פוגשו כוקן) וטוען לו: הניסיון של ה' כלפיך הוא כזה: הוא רוצה לבדוק האם תשמע בפשטות לציוויו לשחוט את בנך ובעקבות המעשה הזה, כל תנועת החזרה בתשובה שלך תלך לטמיון שהרי כל המתגיירים יאמרו: לנו הוא מטיף לא להעביר את בנינו למולך והוא עצמו שוחט את בנו! ואם אכן תעשה כך, יבין הקב"ה שאתה לא בדיוק אוהב אותו שהרי המונים ממאמיניו יפנו לו עורף בעקבות מעשיך. דע לך, כך השטן אומר לאברהם, שהעמידה בניסיון תהיה בכך שתפנה לה' ותאמר לו: הבנתי! אני לא שוחט את בני ולא הורס את תנועת החזרה בתשובה ומשאיר את המוני המאמינים בדרך ה'. ואז יאמר לך ה': אברהם, עמדת בניסיון (העשירי והאחרון והקשה מכולם ויצקת את היסוד לעם עתיק יומין) וה' ירעיף וישפיע עליך אך טוב וחסד.

אבל אברהם לא שועה לעצת היצר, הוא מתהלך בתמימות את ה'. ואם ה' ציווה לשחוט, אז אין חכמה ואין תבונה ואין עצה נגד ה'. אני אשחט. ולא לי לעשות את החשבונות מה יקרה עם תנועת החזרה בתשובה ומה יקרה עם ההבטחה "כי ביצחק יקרא לך זרע". אני אעשה את שלי והבורא יעשה את שלו. ואכן כל אחד עשה את שלו ואברהם זכה לעמוד גם בניסיון הזה וזוכה לדורות ישרים מבורכים ונבחרים לה' ולתורתו.

"ויקה את האיל ויעלהו לעולה תחת בנו" (כב, יג)

הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל, ראש ישיבת פורת יוסף, פתח בסיפור בבואו להסביר ענין העקדה. הצדיק רבי אריה לוי זצ"ל איש חסד היה, ונודע כרב האסירים. פעם אחת, בשבת, הגיע לבקר את האסירים ודרכו נחסמה. השוטר הבריטי לא הניחו להיכנס. עמיתו היהודי טען שבידי הרב רישיון כניסה, אך האנגלי השיב שהרישיון תקף רק בזמנים כתיקונם. עתה הוטל עוצר ותוקף הרישיון פג. טען השוטר היהודי: "מדוע תפריע ליהודי קשיש המתנדב לעזר לאסירים הכלואים?" ענה הבריטי: "לבטח מקבל הוא שכר, שילך ויחפש לו עבודה אחרת!"...

כשראה רבי אריה שדרכו נחסמה, הלך סביב וחפש פרצה, מצא ונכנס. מובן שנתפס, והובא לפני השומר הבריטי, אך כעת הודה השוטר אמר: "עכשיו מאמין אני שאכן מתנדב הוא. אילו עבד בעבור משכורת, שמח היה לסירוב להכניסו, שהרי את שלו עשה, והיה שב לביתו לנוח. אם טרח לחפש פרצה ולנסות לחדר פנימה, מעיד הדבר שבנפשו הוא, והחסד